

DIGITAL ROUTES

OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

[5] MODUL: [KULTURÁLIS VÁLLALKOZÓK – DIGITÁLIS KOMPETENCIÁK]

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PR. NR. 2020-1-PL01-KA205-080646

Konzorcium

A konzorcium hét szervezetből áll – hat országból, mindegyik saját tapasztalattal és szakterülettel rendelkezik. Céljuk, hogy az embereket arra ösztönözzék, hogy közösségük aktív polgáiraivá váljanak, és tágabb kontextusban is tevékenykedjenek

Koordinátor –
Lengyelország

Fundacja Mapa Pasji

Lengyelország

Németország

Ciprus

Görögország

Románia

Magyarország

Tartalomjegyzék

01

Bevezetés

A DIGITALROUTES@CULTURE projekt (célok és célkitűzések)

02

Modul leírása

Rövid leírás a modulról és a témákról

03

Online információk kezelése

Hogyan értékeljük és használjuk fel az online információkat

04

Adatvédelmi problémák kezelése

Hogyan navigáljunk biztonságosan a digitális világban

05

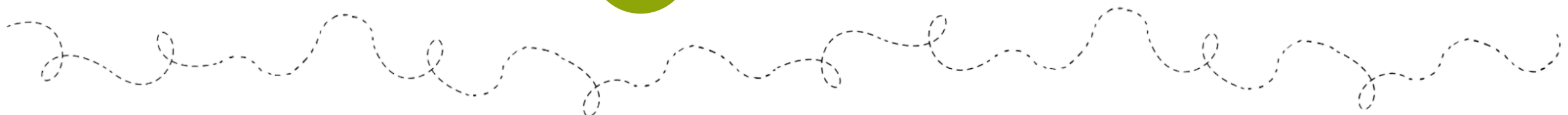
Digitális eszközök – A tartalom létrehozásáról

Hogyan készítsünk releváns és etikus tartalmat

06

Következtetés és modul forgatókönyv

Konklúzió és Modul forgatókönyv az Open Badges-hez

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

Bevezetés

Kulturális Örökség

„Az örökségünk megőrzésére irányuló összehangolt erőfeszítés létfontosságú kapocs kulturális, oktatási, esztétikai, inspiráló és gazdasági örökségünkhöz – mindazokhoz a dolgokhoz, amelyek szó szerint tesznek minket azzá, akik vagyunk .”

Steve Berry, regényíró, USA

Ne legyünk hajlandóak
kitörölni az emlékezetet,
mert csak a múlttal való
foglalkozás révén
fejlődhetünk valami jobbra a
jövőben."

Aemilia Papaphilippou
képzőművész Athénból,
Görögországból

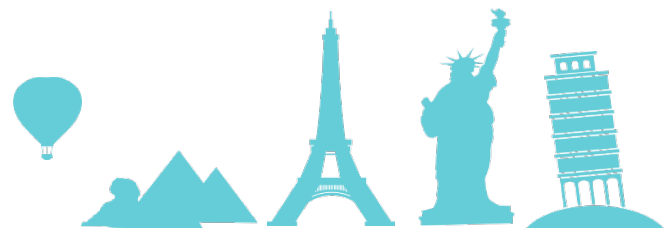

A kulturális örökség napjainkban fontos szerepet játszik a teljes európai GDP-ben.

Az Eurostat 2020-as kulturális statisztikái szerint 2019-ben 7,4 millió munkahelyet fedtek le kulturális munkák az EU-ban. A 2018-ra szóló Új Európai Kulturális Menetrend emellett megerősíti a kultúra alapú kreativitás támogatásának fontosságát az oktatásban és az innovációban, valamint a foglalkoztatásban és a növekedésben, és a kultúra és a kulturális sokszínűség erejét a társadalmi kohézió és jólét biztosítása érdekében hasznosítja. A kultúra területén foglalkoztatottak

32 %-a volt önálló vállalkozó 2019-ben (Eurostat, 2020).

“*Az az ember, aki nem ismeri múltja történelmét, származását és kultúráját, olyan, mint egy fa gyökerek nélkül*”
(Marcus Garvey)

Célok és célkitűzések

#1

A fiatalok ösztönzése a kulturális ágazatokban való professzionális részvételre, valamint a szükséges társadalmi vállalkozói és digitális készségek elsajátítása ahhoz, hogy új, kulturális vonatkozású munkalehetőségekben részesülhessenek.

#2

Nyílt, dinamikus és interaktív webportál és mobilalkalmazás kifejlesztése, amely kiterjesztett valóság funkciók segítségével térképezi fel a kulturális örökség helyszíneit.

#3

Az ifjúsági munkanélküliség és az ifjúsági urbanizáció problémájának kezelése.

#4

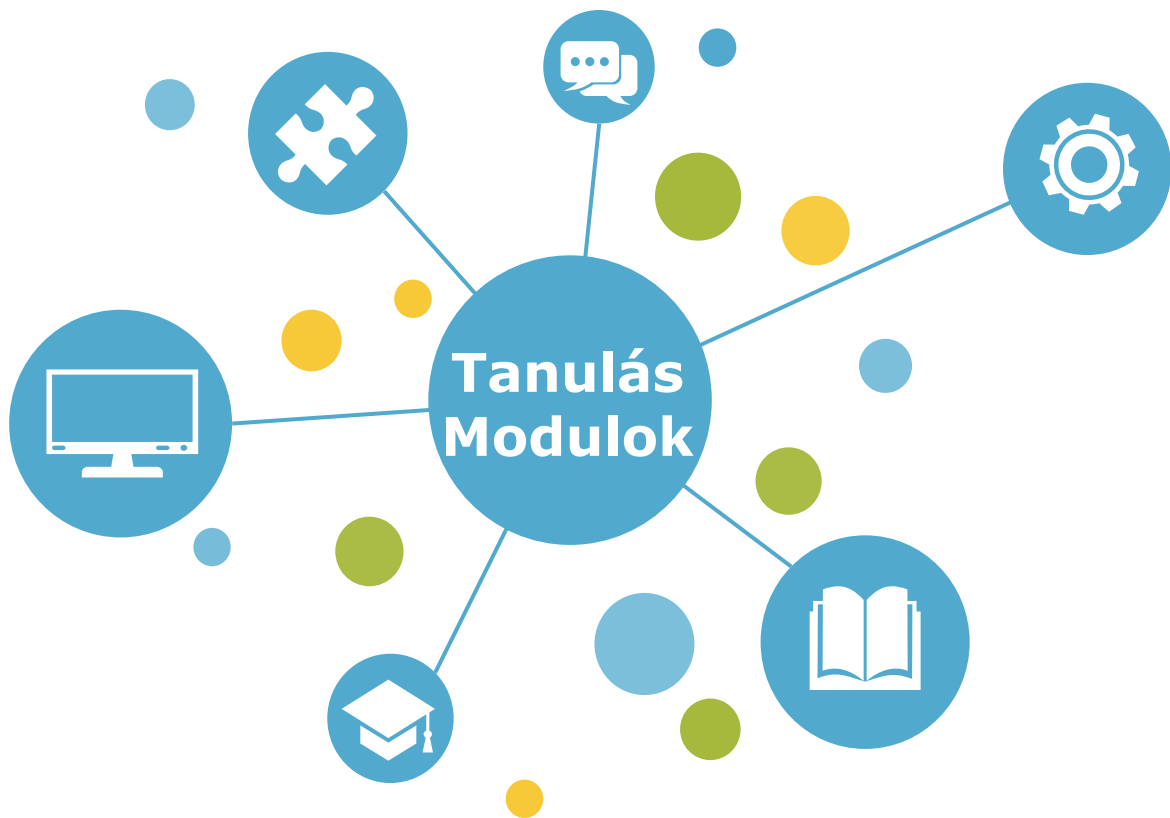
A kulturális alapú kreativitás támogatása az oktatásban és az innovációban, valamint a munkahelyteremtés és a növekedés érdekében.

DIGITALROUTES@CULTURE

Tanulás Modulok

1. Modul

Ismerje meg a kulturális vállalkozót

2. Modul

Vállalkozók a kulturális turizmusban

3. Modul

Kulturális vállalkozók – Üzleti kompetenciák

4. Modul

Kulturális vállalkozók – Kommunikáció és marketing kompetenciák

5. Modul

Kulturális vállalkozók – Digitális kompetenciák

6. Modul

Kulturális vállalkozók – Kreatív kompetenciák

7. Modul

Kulturális vállalkozó – Együttműködés helyi közösségekkel

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

Modul Leírás

1. Az „álhírek” gyorsan terjedtek a modern időkben. A példátlan technológiai fejlődés több csatornát kínál a tömeges és rendkívül gyors információcseréhez. Ennek eredményeként a digitális kommunikáció a félretájékoztatás egyik fő forrása világszerte, és alapos vizsgálatot igényel. A digitális félretájékoztatás és a célzott félretájékoztatás felelős a tudatlanság, a konfliktusok és a társadalom megosztottságának terjedéséért a vírusos hamis és pontatlan anyagokon keresztül.

2. A globális hálózatokban gyorsan és gyakran ellenőrizhetetlenül terjedő hatalmas információmennyiség kihívásainak leküzdéséhez minden vállalkozónak fejlesztenie kell a digitális kompetenciákat és az információs műveltséget. A követendő lépések az online információk felelős és etikus kezelésére és terjesztésére, az óvatos tartalomkészítésre és az adatvédelmi kérdések kezelésére vonatkoznak a biztonságos digitális élmény garantálása érdekében.

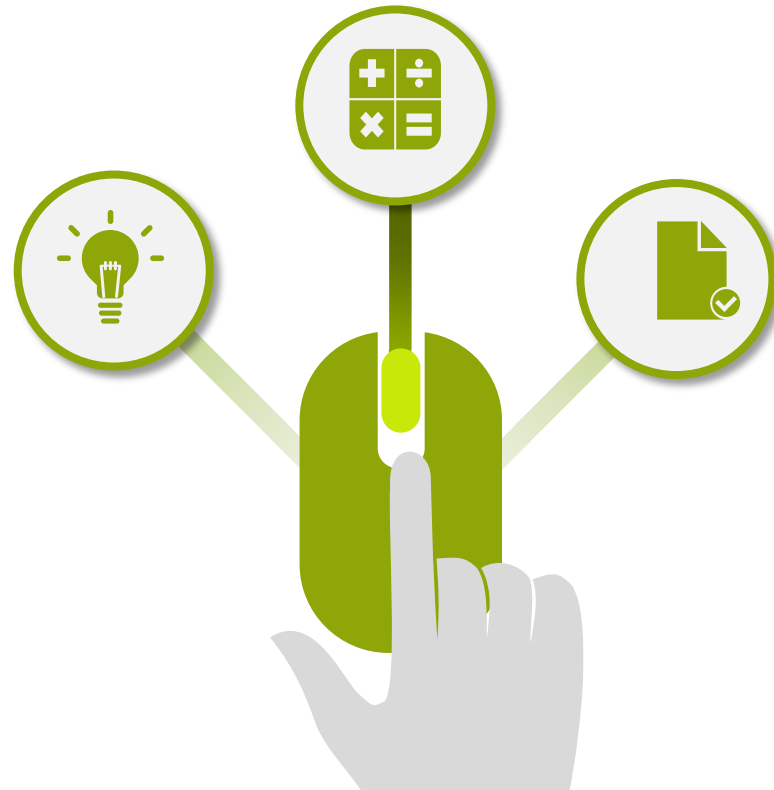
5. Modul – Témák

2. Téma

Digitális eszközök – A tartalom létrehozásáról

1. Téma

Online információk kezelése

3. Téma

Adatvédelmi problémák kezelése

1. Téma **– Online információk** **kezelése**

Félretájékoztatás

Érzelmi válaszok VS kritikus gondolkodás.

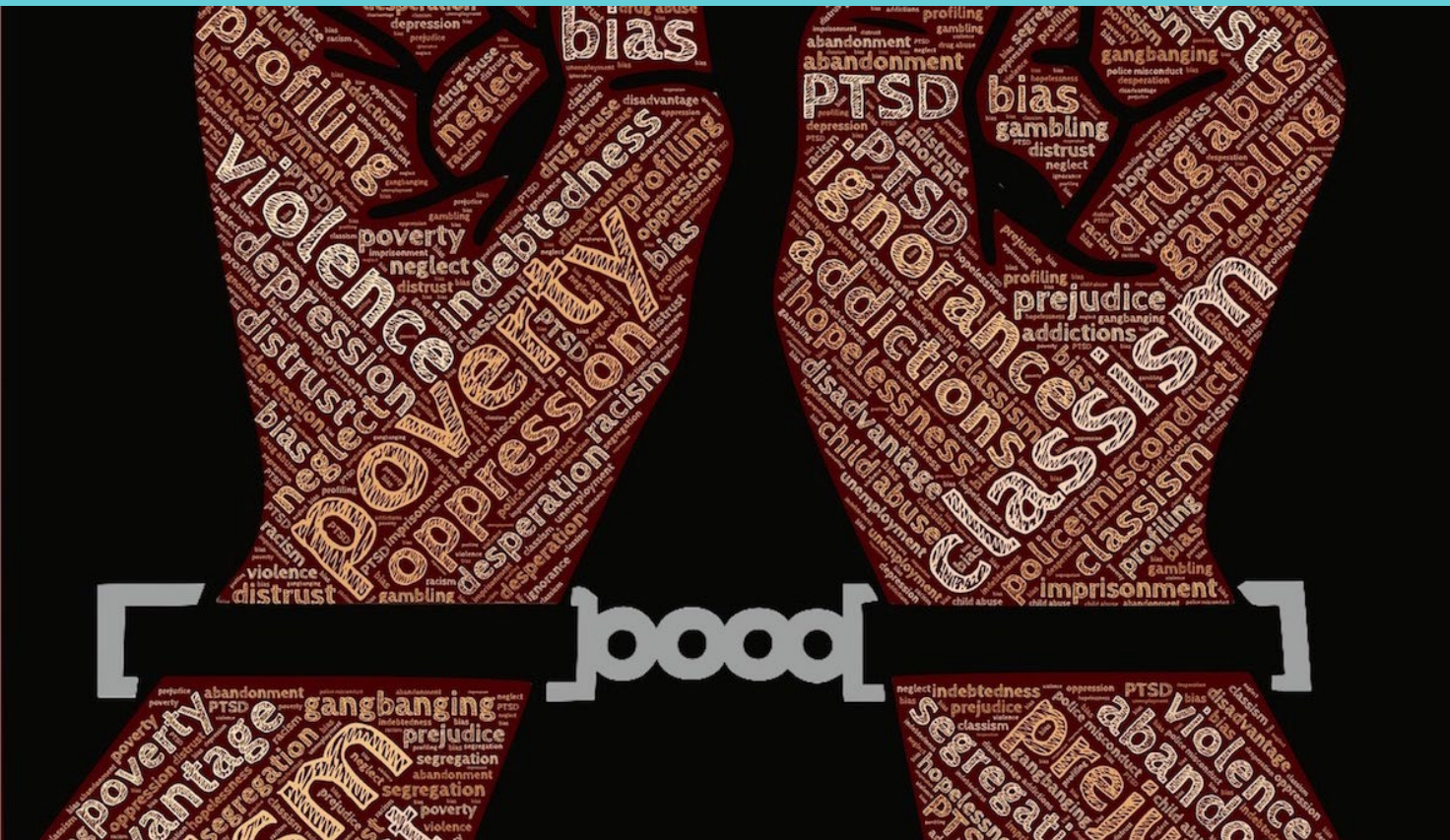
„A hamis és pontatlan információk terjesztése csaknem egyidős jelenség, mint az emberi társadalmak”, de arányai és terjedésének sebessége az új médiákkal és kommunikációs csatornákkal folyamatosan növekszik (Kapantai et al., 2020, 2. o.). A pletykák, az álhírek és a spekulációk egyre népszerűbbek a modern társadalmakban, ahol a digitális Én megszállottan barangol a médiaplatformokon, és a közösségi médiát helyezi előtérbe, mint az aktuális eseményekkel kapcsolatos információk és frissítések fő forrását (Yu et al., 2019, 106-121.). A félretájékoztatás a szándékostól a tudattalanig terjed, mivel az online navigáció kényelme és közvetlensége elősegíti az érzelmi reakciókat a kritikai gondolkodás és a kereszthivatkozás motivációja rovására.

Az online platformok könnyen manipulálhatók célzott kampányok kereskedelmi vagy politikai ösztönzőkkel történő szponzorálására és ismételten polarizációt okoznak a társadalomban (Kapantai et al., 2020, 3., 25. o.).

A közösségi média különösen elősegíti a hamis információk cseréjét, és akadályozza a társadalom megküzdési mechanizmusait még akkor is, ha jelentős társadalmi problémákról van szó (Ali, 2020, 1-16. o.).

Elfogultság-hihetőség

A pszichológia területe különbséget tesz a pontossági motívumok és az irányadó motívumok között, amelyek közül sok esetben az utóbbiak erősebbek: „A politikai információfeldolgozás egyik fontos aspektusa különösen az, hogy a politikai párthoz vagy ideológiai világnézethez való, már meglévő kötődések erős irányadó célokat adnak.” (Jerit & Zhao, 2020, 80. o.).

Bias

Az információk feldolgozása olyan nehéz, mint a hamis információk azonosítása elfogultság esetén masszív és zajos hozzájárulások zavarják a konvolúciót és a szűrést (Yu et al., 2019, 106-121. o.). Ez jól megfigyelhető például a dezinformáció azon fajtáinál, amelyek a mentalitások és az ideológiai álláspontok befolyásolására hivatottak: olyan esetekben, mint a politikai kampányok, számos tényezőt úgyszólván manipulálnak, hogy befolyásolják az információk elterjedtségét és hihetőségét (Guess et al., 2019), erkölcsi és pragmatikai jellegű kérdéseket vet fel.

- Tudatlanság
- Pletykák
- Feltételezések

- Ösztönző ügynökség
- Rejtett motívumok

Az információ agyi "filterezése" számos esetben annak az eredménye, hogy sokunk népszerű egyéni hangadók befolyása alatt áll. Azért, hogy saját céljaikat elérjék és/vagy felkapott témákra reagáljanak, ezek a hírességek rendszerint a saját népszerűségüket használják egy bizonyos ügy érdekében. A hangadó népszerűsége révén a követők könnyen irányíthatóak általa és nem kételkednek az igazában és a hitelességében; a híresség, mint információforrás mélyen meghatározza a gondolkodásukat. Ez a jelenség csak még súlyosabbá válik krízishelyzetekben, mint amilyen a koronavírus járvány, vagy mikor más nagy jelentőségű eseményke mozgatják meg a nyilvánosságot. **A félretájékoztatás (misinformation) futótűzként erjed, hiszen az egyre felgyorsuló információcsere, a manipuláció és a népszerűsítő taktikák egyre ellehetetlenítik a gondos tényellenőrzést és a kritikai gondolkodást.**

A félretájékoztatás okai:

- Korlátlan mennyiségű információ jelenléte, legyen szó bármilyen témáról (hírek, tudomány, egészség, közélet, történelem, kultúra, stb.)
- Befolyásos véleményvezérek és digitalis hangadók elfogult, kritikátlan követése.
- A pusztán legvonzóbb platform választása a digitalis kapcsolatteremtés- és fenntartás érdekében, minden más fontos kritérium (erkölcsi értékek, tényszerű közlés, stb.) ennek a tulajdonságnak történő alárendelése

Hogyan értékeljük digitális forrásokat?

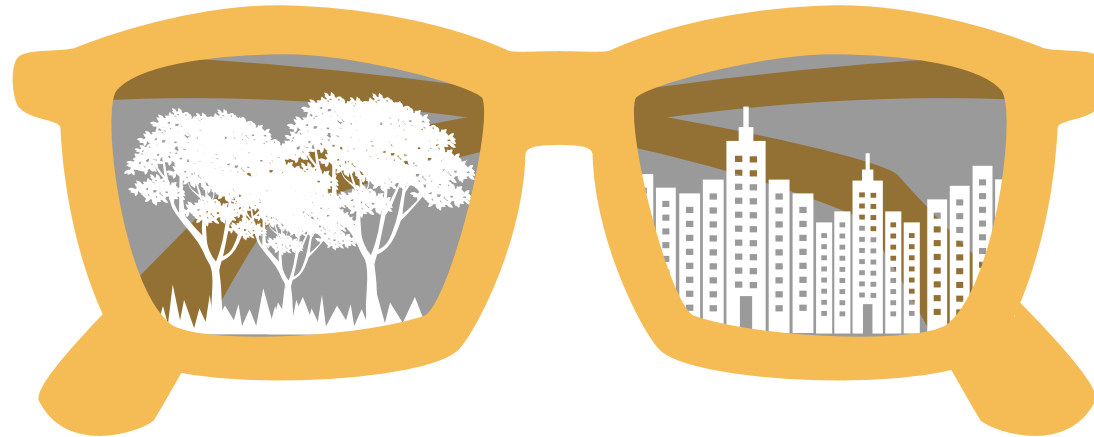
A digitális műveltség nem azt jelenti, hogy végtelen információt kapunk kéhez. Helyette olyan készségek fejlesztését írja elő, amellyel megvizsgálhatjuk az információt magát és annak forrását. A legfontosabb képesség afelé, hogy elhatárolhassuk a megbízható forrásokat, az eltérő online források megkülönböztetése.

Amire figyelniük kell:

- Domain név (.com/.gov/.org/.edu/.net)
- Böngésző optimalizációs stratégiák (SEO) és a kulcsszavak fontossága
- Kattintás vadász címek
- Elfogult (bias) és személyes/megbízhatatlan források (közösségi media, személyes honlapok, podcastok)
- Online cikkek és adatállományok leplezett céljai.

(Purdue Writing Lab, 2021)

Mindig végezzük el:

- A szerző beazonosítása.
- A kiadó beazonosítása.
- A pontosság és a tényszerű közlés megállapítása.
- Az elévült, idejétmúlt információ elkerülése.
- A megbízhatóságot növelő jelek keresése (lábjegyzetek, referenciák, stb.)
- Szponzorált tartalmak keresése (jóváhagyott oldal vagy személyes honlap?)

(Columbia University, 2021)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

Második téma – digitális eszközök – tartalomgyártás

Power Searching

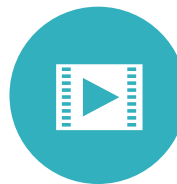
A társadalmi célokat követő üzleti projektek erkölcsileg kötelezettek arra, hogy pontos információt és tudományosan megalapozott anyagokat közöljenek. Különösképp a kulturális szektorban a közönségnek pótolhatatlan a tényszerű és kutatás alapú adatközlés. Annak érdekében, hogy elsőrangú tartalmakat gyártsanak, a társadalmi vállalkozóknak fontos készségeket kialakítani az ún. "összetett keresés" terén.

Ez abban segíti őket, hogy:

- releváns információt kapjanak kézhez,
- kiszűrjék a pontatlan vagy más szempontból hiányt szenvedő információt,
- tökéletesítsék az eredményeket,
- szabálytalanságokat azonosítsanak be (Google, 2021).

Az "intelligens kereséshez" használjuk a Google összetett keresési felületét (Google Advanced Search):

<https://coursebuilder.withgoogle.com/sample/unit?unit=2>

Információ értékelése és értelmezése

A digitális műveltség lehetővé teszi számunkra, hogy forrásokat értékeljünk a relevanciájuk és pontosságuk alapján.

A hatékony kutatás magába foglalja:

-
- Rendszeresen elvégzett önértékelés az érzelmi válaszok elkerülése és a kritikai gondolkodás érdekében.
  - A megbízható és megbízhatatlan, releváns és nem releváns források megkülönböztetése.
  - A digitális media manipulációs taktikáinak észrevétele.
  - Sokszínű és különböző féle források vigyelembe vétele.

(Buckingham, 2006).

Felelős tartalmak gyártása.

Az online tartalom megosztás megköveteli az erkölcsileg tudatos döntéseket. Egy jól kikutatott projekt jellemzői:

- releváns, megbízható, lehivatkozott anyagok
- gondos szerkesztés (például olyan online programok (Grammarly) használata, amelyek rendszerint nemfizetős szerkesztőprogramokat ajánlak az átlátható és élvezhető tartalmak gyártása érdekében)
- kitartó figyelem szentelése a digitális és az analog technológiára épülő tartalomgyártás közti különbségnek (Buckingham, 2006).

A digitális technikák és eszközök jelentősége a kulturális szektor

Digitális platformjaiban és a kiterjesztett valóságban (Augmented Reality)

Az AR technológiák egyre jobbak lehetőségeket és megoldásokat ajánlanak mind vállalkozóknak, mind ügyfeleiknek. Kutatások szerint az AR:

- csökkenti a tervezés és a marketing stratégiai költségeit;
- új ügyfeleket vonz be a gamifikációs stratégiákon keresztül;
- megkönnyíti a brand fejlesztést;
- brand hűséget épít;
- megkönnyíti az értékes adat gyűjtését;
- támogatja a személyre szabott termékek fejlesztését (Altinay Odzemir, 2021, o.277).

Az AR és más "elmélyülési" technológiák tudást gazdagítanak és tapasztalatot fejlesztenek az agy ingerlésén és saját innovatív tanulási szemléletükön keresztül. Ma már széles körben elérhetőek azok a szoftver eszköztárak, amelyek új határokat járnak be, felhasználóbarát közegekben.

Az AR példái:

- A Google Pixel Csillagok háborúja matricái
- Az IKEA mobilalkalmazásai
- A Nintendo Pokémon Go alkalmazása
- A Disney kifestőkönyve

Az AR fő alkotói

Átfogó irodalom alapján (Nayyar és mások, 2018)

Megjelenítés

(lehetőségek széles tárházával)

Grafika

(praktikus és szórakoztató)

Nyomkövetők

(elhelyezkedés frissítése/tájékozódás feldolgozása)

Szoftver

(számos eszköz különböző interaktív funkciókkal, amelyek elsősegítik a kulturális "kalandot").

Választ

A technológiai megoldások kiválasztása érdekében legyünk tekintettel:

- a marketing stratégiánkra
- az ügyfeleknek ajánlott átláthatósági szintre!

A szilárd üzleti terv tartalmazza:

- alaposan kikutatott, mérlegelt és innovatív alternatívák a kulturális tapasztalatszerzéshez.

Ennek a tapasztalatszerzésnek a struktúrája fontos, hogy:

- fényt derítsen egy olyan vállalkozói szemléletre, ami a kulturális nyitottságra, az oktatás iránti vigyára és a szórakoztatási képességre épül.

Harmadik téma - az adatvédelmi problémák kezelése

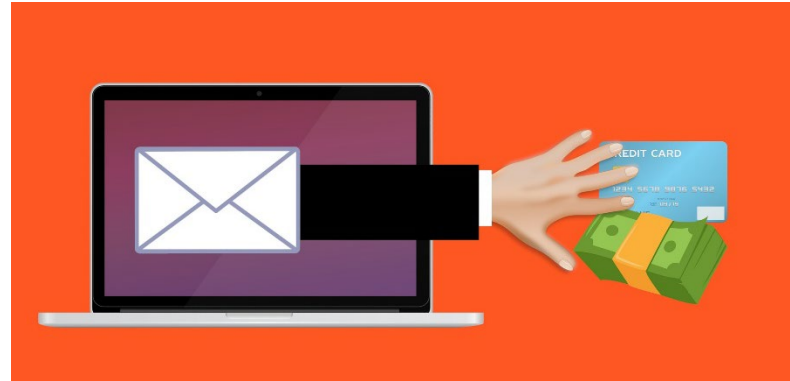
Digitális biztonság

A hardver, szoftver és bármilyen alapú digitális rendszerek, online tevékenységek mindig veszélyeztetve vannak a rosszindulatú szoftverek által.

A kémprogramok, vírusok és a többé-kevésbé bonyolult rosszindulatú szoftverek tömkelege egyaránt fenyegeti az asztali és mobileszközöket (pl. okostelefonok és táblagépek), valamint a szerverrendszereket (Demme et al., 2013).

<https://www.youtube.com/watch?v=inWWhr5tnEA>

Vigyázz:

- A nemkívánatos reklámokkal teli rosszindulatú programokra,
- Olyan rosszindulatú programokra, amelyek extra költségeket számolnak fel a feltételezett szolgáltatásokért cserébe
- Rejtett rosszindulatú programokra, amelyek személyes adatokat gyűjtenek (pl. GPS-helyzet, bizalmas dokumentumok stb.) rootkitek vagy háttérellenőrzések segítségével

Biztonsági intézkedések és eszközök

A technológiai fejlesztések megoldásokat kínálnak az eszközök és az online tevékenységek biztonságossá tételére; bizonyos lépések erősen ajánlottak, különösen az online üzleti tevékenységek során (lásd például Freedman, 2020):

Efféle intézkedések:

- Tartsa naprakészen saját eszközeit és szoftvereit (OS, alkalmazások, böngésző stb.)
- Kerülje a spamet és az előugró ablakokat
- Ne kattintintson és töltsön le ismeretlen forrásokat
- Ne nyisson meg mellékletek/képek/fájlok megnyitását, ha nem biztos a származásukban
- Rendszeresen végezzen biztonsági mentéseket és állítsa le az eszközöket, ha működési módban nincs rájuk szükség
- Biztonságos saját hálózat / legmagasabb biztonsági protokollok engedélyezése / nem biztonságos hálózatok elkerülése (pl. nyilvános Wi-Fi)

Eszközök:

- Tűzfalak – Használjon tűzfalatkockázatos hozzáférések blokkolása és az esetleges fenyegetésekre vonatkozó figyelmeztetések fogadása érdekében
- Vírus- és kémprogram-elhárító szoftver – Telepítse a kiválasztott szoftvert
- Kétlépéses hitelesítés a személyazonosság-lopás megakadályozása érdekében / Erős jelszavak / Folyamatosan módosított jelszavak
- Titkosítás (pl. BitLocker/ FileVault) – Titkosítás használata az érzékeny adatokhoz való hozzáférés korlátozására

Biztonságos digitális élmény – boldog vásárlók

A kiberbiztonsági módszerek és alkalmazások megvédik a vállalkozásokat és ügyfeleiket a digitális bűnöző tevékenységekkel és az olyan támadásokkal szemben, amelyek károsíthatják a központi rendszereket vagy érzékeny információkat lophatnak el.

A biztonságos platformok:

- megvédik az ügyfelek személyes adatait;
- a bizalom megteremtése révén növeli a hűségüket;
- a rendelkezésre álló és folyamatosan fejlődő technológiákkal (pl. IoT, mobilalkalmazások, e-kereskedelem stb.) segíti a vállalkozásokat a növekedésben;
- javítja az általános digitális élményt

(Ameen és mások, 2021)

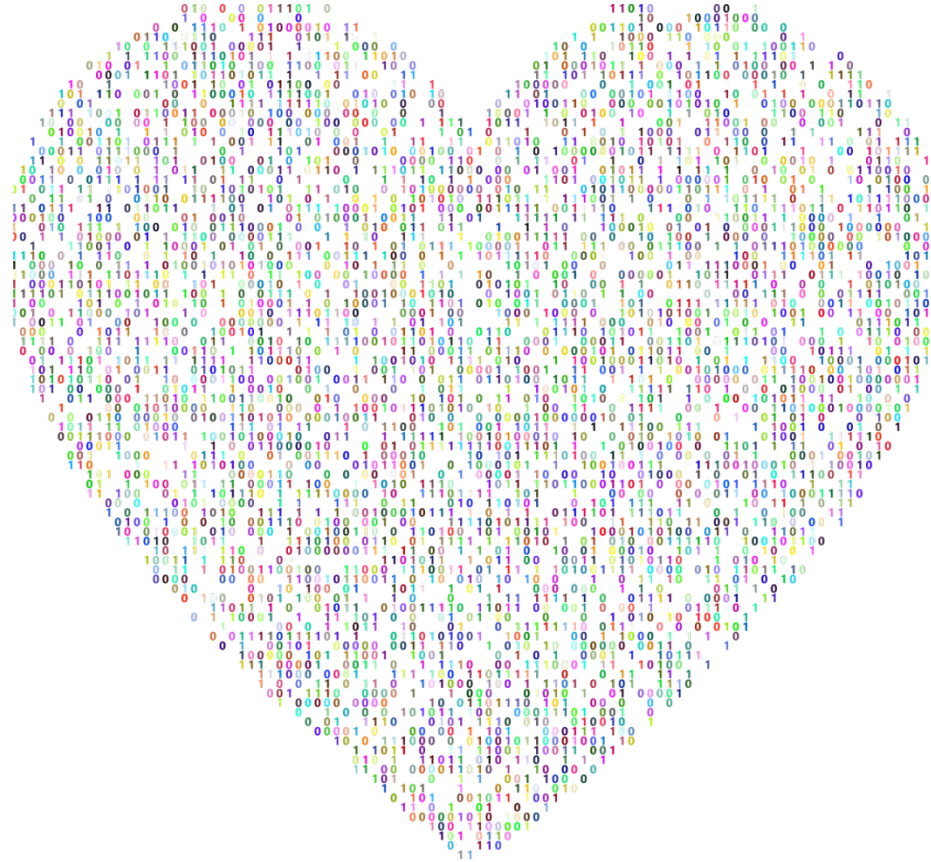

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

Következtetés

Mint minden más szakmai törekvéshez ,
a kulturális vállalkozáshoz is digitális
műveltséghez és digitális
kompetenciákra van szükség. A sikerhez
és vállalkozásuk növekedéséhez a
tulajdonosoknak képesnek kell
lenniük:

- **az információt felelősségteljesen kezelni;**
- **releváns és pontos tartalom létrehozni;**
- **projektjeikhez megfelelő technológiai megoldásokat választani;**
- **biztonságos digitális környezetet biztosítani maguknak ÉS ügyfeleiknek.**

Kulturális tudatosság, alapos kutatás és ellenőrzés révén a kulturális vállalkozók jelentőségteljes és biztonságos élményeket közvetíthetnek ügyfeleik felé és társadalmi értéket teremthetnek elhanyagolható kockázatokkal.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

Szójegyzék

FOGALOM	DEFINÍCIÓ
Félretájékoztató	Valótlan hírek, pletykák, megalapozatlan elképzelések, stb.
Félrevezetés	Tudatosan előidézett félretájékoztató
Digitális műveltség	A digitális technológiák biztonságos használatát elősegítő készségek.
Konvolúció	Filterek használata az információ feldolgozása érdekében.
Intelligens keresés	Összetett keresési készségek használata.
Kulturális tudatosság	Képesség a kulturális háttér, értékek és önelgondolások sokszínűségének megértésére és észben tartására.
Rosszindulatú szoftver	Számítógépek és számítógépes rendszerek tönkretételére programozott szoftver.
AR (Kiterjesztett valóság)	A fizikai világ digitális-vizuális elemekkel kiterjesztett verziója.
Kiberbiztonság	A kiberbiztonság a számítógépes rendszerek, hálózatok és programok digitális támadásokkal szembeni védelmi gyakorlata.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

Bibliográfia

Ali, S., 2020. Combatting against covid-19 & misinformation: A systematic review. *Human Arenas*.

Altinay Ozdemir, M., 2021. Virtual reality (VR) and augmented reality (AR) technologies for accessibility and marketing in the tourism industry. *ICT Tools and Applications for Accessible Tourism*, pp.277–301.

Ameen, N. et al., 2021. Keeping customers' data secure: A cross-cultural study of cybersecurity compliance among the Gen-Mobile Workforce. *Computers in Human Behavior*, 114.

Buckingham, D., 2006. Defining Digital Literacy-What do young people need to know about digital media? *Nordic Journal of Digital Literacy*, 1(04), pp.263–277.

Columbia University, 2021. Cul - Main Content. *Evaluating Online Sources | Columbia University Libraries*. Available at: https://library.columbia.edu/libraries/undergraduate/evaluating_web.html [Accessed October 1, 2021].

Demme, J. et al., 2013. On the feasibility of online malware detection with performance counters. *ACM SIGARCH Computer Architecture News*, 41(3), pp.559–570.

Freedman, M., 2020. 18 ways to secure your SMB's devices and Network. *Business News Daily*. Available at: <https://www.businessnewsdaily.com/11213-secure-computer-from-hackers.html> [Accessed October 2, 2021].

Google, 2021. Power searching with google - course. *Google*. Available at: https://coursebuilder.withgoogle.com/sample/course?use_last_location=true [Accessed October 1, 2021].

Guess, A., Nagler, J. & Tucker, J., 2019. Less than you think: Prevalence and predictors of fake news dissemination on Facebook. *Science Advances*, 5(1).

Jerit, J. & Zhao, Y., 2020. Political misinformation. *Annual Review of Political Science*, 23(1), pp.77–94.

Kapantai, E. et al., 2020. A systematic literature review on disinformation: Toward a unified taxonomical framework. *New Media & Society*, 23(5), pp.1301–1326.

Nayyar, A. et al., 2018. Virtual reality (VR) & augmented reality (AR) technologies for Tourism and Hospitality Industry. *International Journal of Engineering & Technology*, 7(2.21), pp.156–160.

Purdue Writing Lab, 2021. Evaluating digital sources // Purdue Writing Lab. *Purdue Writing Lab*. Available at: https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/conducting_research/evaluating_sources_of_information/evaluating_digital_sources.html [Accessed October 1, 2021].

Yu, F. et al., 2019. Attention-based convolutional approach for misinformation identification from massive and noisy microblog posts. *Computers & Security*, 83, pp.106–121.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

Modul forgatókönyv

DIGITAL ROUTES

OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

John egy xxx-et termelő cég fiatal alkalmazottja. Ennél a cégnél dolgozik már két éve és boldogtalan a munkahelyi kilátással. Máig nem sikerült fizetésemelést kapnia, mitöbb úgy gondolja, hogy nem méltányolják a nehéz munkájéért.

Az utóbbi időben John az interneten nézelődik, hogy extra bevételi lehetőségeket keressen, vagy teljesen lecserélje a jelenlegi állását. Mivel a munkaerőpiac nehéz helyzetben van és az álláscsere sosem egyszerű feladat, szinte minden figyelmét az internetnek szenteli. Egyelőre nem kapott semmi választ az önéletrajzára, ezért "szörfölés" közben minden felületre rákattint, ami "passzív online bevételt" ígér vagy azzal kecsegtet, hogy "vedd meg ezt az online kézikönyvet és sikeres leszel". Némi idő múlva úgy határozott, hogy mesél a munkahelyi gondjairól és álláskereséséről legjobb barátjának és kollégájának, Lucas-nak. Lucast őszintén meglepte John beszámolója; mindezt nem látta előre.

Néhány hét múlva munkába menet Lucas értesítést kapott egy üzenetről a cég belső levelezési rendszeréből. John írta a szomszédos országban történő eseményekről, ahol ugyanis szélsőjobboldali erőszak történt. Ami aggasztó volt, hogy az üzenete alapján John mintha támogatta volna ezt az erőszakot. Ismerve barátját, Lucas rögtön értette hogy valami nincs rendjén. Ahogy telt a nap, John nem adott jelet magáról a munkahelyen, amikor egyszer csak még egy üzenetet küldött az erőszak védelmében. Ekkor aggódó menedzsere megpróbálta felvenni vele a kapcsolatot a telefononon, hogy magyarázatot kérjen az üzenetekért és az újbóli késéséért. A menedzser nem kapott választ és kiabálni kezdett arról, hogy kirúgja John-t.

Természetesen mindez csak egy félreértés volt, és fény is derült arra, hogy John digitalis védelmében súlyos lék keletkezett.

Nézzük csak, mi is történt igazából

Kattintással csalták Johnt (clickbait), aki így akarata nélkül telepített nem kívánt szoftvereket?

- Igen, valaki hozzáfért a személyes mappáihoz, mert nem szűrte ki az előugró ablakokat vagy hivatkozásokat.
- Nem, mindent szándékosan csinált, és mindenesetre el akarta hagyni a céget

Az alábbiak közül melyik biztosítja a személyes adatok biztonságát?

- AR
- Kiberbiztonság

Ezután végezzük el az önértékelést, amelyet Johnnak is meg kell tennie:

- Használjuk a kritikai gondolkodást az interneten való navigálás során?
- Törekszünk, vagy épp kerüljük a tények ellenőrzését?

Végül ellenőrizzük eszközeinket és szoftvereinket:

- Frissültek az elmúlt 60 nap során?
- Biztonságosnak tűnnek? - Fedezzük fel az alternatívákat!

Az alábbi domainek közül melyik a legbiztonságosabb?

- .gov /.org/. edu
- .com/.net

Helyes válaszok:

- V. Igen
- B. Kiberbiztonság
- C. A navigáció során gondolkozzunk kritikusan és próbáljuk meg elkerülni a kattintásvadász tartalmakat, miközben a tények és források gondos ellenőrzésére törekszünk.
- D. 60 nap alatt a helyes válasz/ Igen, biztonságosnak tűnnek
- E. .gov /.org/. edu , mivel bizonyos nagy szervezetek támogatják őket, míg a .com és a .net általánosabbak és veszélyesebbek lehetnek

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

KERESS MINKET ONLINE!

<http://digitalroutes.4learning.eu/>

@digitalroutes

Ez a dokumentum a fenti szabályok szerint másolható, reprodukálható vagy módosítható.
Ezen túlmenően a dokumentum és a szerzői jogi megjegyzés minden vonatkozó része
szerzőinek elismerését, engedélyét kell kérni.

Minden jog fenntartva. © Copyright 2022 DIGITALROUTES@CULTURE

DIGITAL ROUTES
OF CULTURAL HERITAGE FOR A SUSTAINABLE FUTURE

digitalroutes.4learning.eu